

Skurdus Gyvenimo Vaizdas Po Naziais Kaune ir Vilniuje

Neužilgo išvesime Padėkavonės Dieną. Amerika yra vienintelė šalis, kuri turi tokią šventę; ji viena tik ir gali kuom nors pasidžiaugti. Šioji šaly maisto užtekinai, darbų daugiau, biznis geresnis, o dėl kitų dalykų nėra ko bėdavoti. Jeigu ir karas mus užkluptų, tai vis vien Suvienytos Valstijos atlaikys ir išeis laimėtojos.

Kitoje šio puslapio vietoje rasite pranešimą, jog naziai ištrėmė K. Skirpą, Lietuvos atstovą Berlyne į pat Tirolio kalnus, netoli Italijos. Ir nemanykite, kad jis ten padėtas ir viešbutį. Naziai apšaukė K. Skirpą "sabotažninku" ir greit su juom apsidirbo. Panašiai bus ir su šimtais kitų lietuvių, kurie atrodys okupantams pavojingais.

Vienas kongresmanas ėmė kritikuoti agrikultūros departamentą už tai, kad jis eikvoja pinigų išleidimui knygutės apie varles. Esą, ne dabar laikas apie tokius dalykus rupintis. Pasklydus šiai žiniai, į minėtą departamentą ėmė plaukti laiškai, reikalaujant tos knygutės. Tarnautojai išvertė visas lentynas, bet tokios knygutės nesurado.

Pasirodė, kad ji visiškai neįsileista. Reiškia, kongresmanas paskelbė klaidingą informaciją. Kadangi knygutės pareikalavimų buvo visų poros tukstančių, tai dabar viena privatinė spauštuvė žada ją išleisti. Tiek tai "tribelio" sukėlė neapgalvotus kongresmano išsireiškimas.

SLA. viršininkai patys paskelbė per "Tėvynę", kad jų nevalia kritikuoti, o kas išdrįs tą daryti, tai "nusikals" prieš susivienijimą. Tuom tarpu lenkų tautiniam susivienijime yra visai kitaip. Tenai centro raštinės tarnautojai patraukė vyriausią tarybą teisman, reikalaujami sumokėti jiems \$100,000 už "overtime" darbą, atliktą bėgyje kelių pastarųjų metų. Ir niekas ten nešaukia, buk tarnautojai bando sugriauti savo organizaciją.

Sandaros 25 kuopai Chicagoje teko nepaprasta garbė vaišinti tokius svečius, kokių ji neturėjo nuo pat susikurimo. Pereitame trečiadienyje, ji suruošė vakarienę, pagerbimui iškilusio aukštai jauno lietuviu Viktoro Sholio. Ir į šią vakarienę atsilankė miesto majoras Edward Kelly, Suvienytų Valstijų atstovas Lietuvaui p. Owen J. C. Norem, Lietuvos Konsulas Chicagoj p. P. Daužvardis, teisėjas J. T. Zuris ir daug kitų aukštų ypatų. Toji kuopa dabar džiaugiasi, kad viskas taip gražiai nusisekė.

Prieš keletą mėnesių miręs žymus mokslininkas ir Wisconsin Universiteto prezidentas, Dr. Glenn Frank atrodė ga-

Amerika Skubinasi Pasiųsti Pagelbos Sov. Rusijai

Švedų Nuomonė Apie Baltijos Kraštus

Stockholm. — "Dagens Nyheter" korespondentas rašo iš Berlyno, jog naziai vis daugiau ir daugiau kalba apie Baltijos kraštų germanizaciją ir įtraukimą į Didžiąją Vokietiją. Girdi, tą galima pastebėti iš to, kad atidarytose mokyklose skiepinama nazių dvasia, o su vietinių gyventojų norais visai nesiskaitoma.

Uždraudė Lietuvių Dainą

Iki šiam laikui iš Lietuvos radio stočių, kaip signalas, buvo vartojama patriotinė lietuvių daina: "Lietuviai Esame Mes Gimę..." Dabar ir toji tapo uždrausta. Vis daugiau ir daugiau lietuvių veikėjų areštuojama už "priešingą" naziams akciją.

Naziai Sušaudė 335 Čechus

Londonas. — Bėgyje pastarųjų savaičių, tai yra nuo atvykimo į Praga gestapo viršininko Heinricho, tapo sušaudyta 335 čekai. Tukstančiai gi tebėra kalėjime.

Gardino Miestas Kencia Skurdą ir Vargą

Stockholm. — Gardino miestas smarkiai nukentėjo. Daugelyje vietų beliko tik apgrautos sienos. Miesto gyventojai neturi kur pasidėti. Ilgos eilės apdriskusių žmonių stovį ir laukia sriubos bludelio. Naziai varo moteris ir vyrus į darbus miškuose arba kelių taisyti.

na turtingu žmogui. Bet paskaičius paliktą to turtą, pasirodė jog jis vertas tik \$855, o skolos siekia \$155,567. Kokių gi būdu atsirado tiek skolų? Well, jis leido mėnesinį žurnalą "Rural Progress" ir čia sukūšio tuos pinigus.

Tuli New Yorko lietuvių veikėjų bando tartis su rusų social-demokratais, lenkais, gruziniais, estais ir latviais apie sulipdymą fronto ir galbut bendros valstybių federacijos, kuri iškilsianti po šio karo. Musų nuomone, tokie žygiai dar perankstyvus. Pirmą negu tartis, pav. su Kaukazo tautomis, reikėtų patiem lietuviams susitarti ir nustatyti vieną kelią į Lietuvos nepriklausomybę. Bile koks blaškymasis mums neišeis į sveikatą.

Sov. Rusijai Reikalinga Skubi Amerikos Pagelba.

Du Tukstančiai Orlaivių ir Tiek Pat Tankų Turi Pasiękti Šią Žiemą

Washington. — Bolševikai nepajęgs atlaikyti savo fronto ir žiemos laiku, jei iš Amerikos ir Anglijos jiems neatėis skubi pagelba. Mažiausia reikalinga poros tukstančių bombierių ir ne mažiau tankų. Amerika dabar perleidžia rusams visą karo medžiagą, numatytą del Anglijos. Pastatymui raudonosios armijos ant kojų bus reikalinga apie penki bilionai dolerių.

Dabartiniu laiku ginklai į Sov. Rusiją siunčiami įvairiais keliais. Per Archangelską, kuris yra 4,700 mylių atstume nuo New Yorko. Visa bėda, kad tas uostas užšala nuo lapkričio mėnesio, bet rusai žada iškapoti ledą. Kitas kelias yra aplink Aliaską ir paskiau aplink Sibirą. Trečias — per Vladivostoką. Visi šie keliai bus naudojami pristatyti reikalingus bolševikams ginklus.

TARPTAUTINĖ KALBA TURINTI BUTI ANGLŪ

New York. — Tarptautinio Darbo Biuro suvažiavime Liuksemburgo delegatas P. Krier nusprendė paskelbti streiką pradžioje gruodžio mėnesio, jei jų reikalavimai nebus išpildyti. Jie reikalauja, kad mokesniai but pakelti 30 nušimčių. Federalės valdžios tarpininkavimu biuras siulo pakelti tik 7 nuš. Todėl susitarimas neatrodo galimas.

Farmieriams Dabar Tai Tikra "Prosperity"

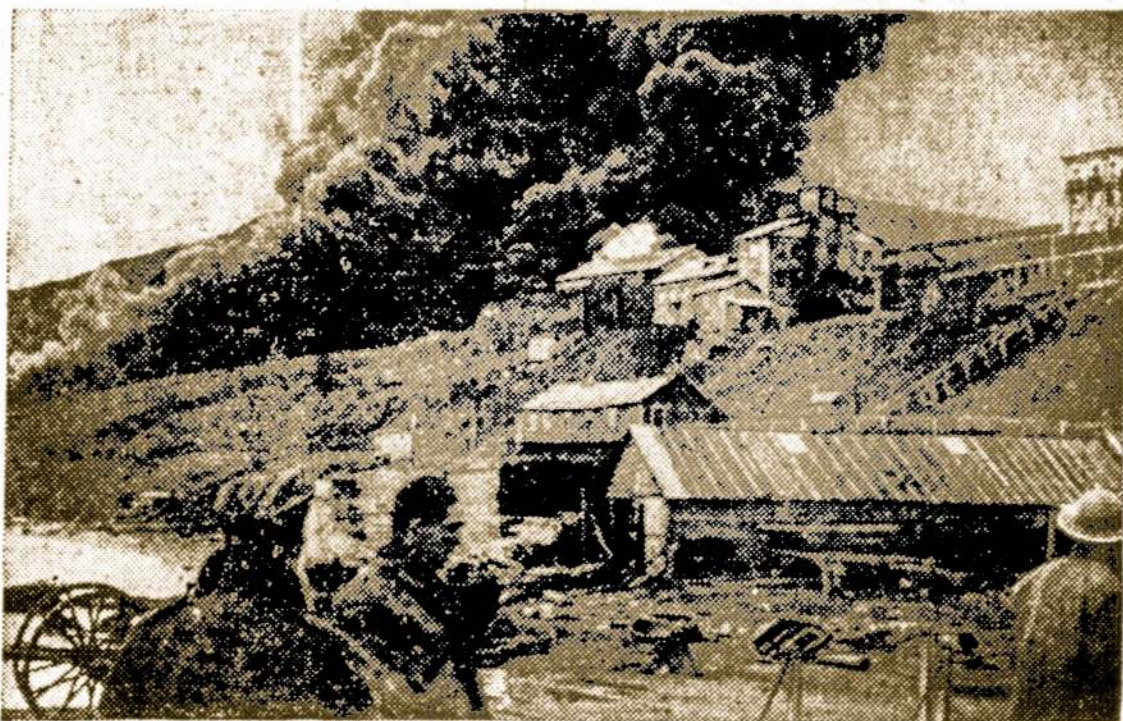
Šiais metais farmeriai džiaugiasi gerais laikais. Jų abelnas uždarbis bus 20 nuš. aukštesnis, negu pereinamais metais. Kainos už ukių produktus pašoko 40 nuš. Nors ir jie patys už viską brangiau moka, tačiau jie ne tiek daug perka, kiek parduoda.

Vilniuje Nėra Pasikalbėjimų Telefonais

Berlynas. — Pradžioj lapkričio mėnesio vokiečiai uždraudė privatiems žmonėms Vilniuje kalbėtis telefonu. Matyt, jie susekė ką nors priešingo sau. Kaip ilgai uždraudimas tęsis — nežinia.

Brazilija yra tokio pat didžio, kaip ir Europa. Ji turi apie 8 milijonus kvad. kilometrų, bet gyventojų ten yra vos 14,000,000.

Spitzbergen Coal the Nazis Won't Get

Clouds of smoke are shown rising from the stocks of coal burned by the British raiding party (under Canadian command) that dropped in on the island of Spitzbergen to toss another monkey wrench into the German war machine. The raiders blew up mines and destroyed everything that might be useful to the Nazis.

Vokiečiai Nori Įtikinti Žmonėms Kad Jie Visad Pasiliks Lietuvoje

Nazių valdininkai neseniai paskelbė savo planus pertvarkyti Kauno ir Vilniaus miestus, išnaikinant buv. žydų kvartalus ir pristatant naujų namų. Tą darbą, girdi, jie pradės neužilgo vykinti.

Bet vokiečiai, užimti karu, neturi nei laiko, nei medžiagos pertvarkymui miestų. Jie tą viską garsina tikslu įtikinti Lietuvos žmones, kad naziai ten pasiliks visiems laikams ir kad lietuviams neapsimoka svajoti apie nepriklausomą valstybę.

Ką Turės Daryti Amerikaliai, Kuomet Sustreikus Geležinkelininkai?

Nubalsuota Pradėti Streiką Gruodžio 7 Dieną

Washingtonas. — Apie milijonas geležkelių darbininkų nusprendė paskelbti streiką pradžioje gruodžio mėnesio, jei jų reikalavimai nebus išpildyti. Jie reikalauja, kad mokesniai but pakelti 30 nušimčių. Federalės valdžios tarpininkavimu biuras siulo pakelti tik 7 nuš. Todėl susitarimas neatrodo galimas.

Jei traukiniai sustotų bėgyje, tuomet visoj šaly įvyktų visų galų pajrimas. Ypatingai nukentėtų apsiginklavimo programa, nes nebut kam pristatyti žalios medžiagos ir atskirų dalių. Prez. Rooseveltas bus siąs priverstas tuoj paimti visus geležkelių valdžios kontroli.

Oras nakties metu yra sveikesnis, nes daugiau suspaudimas, švaresnis ir turi daugiau radium elementų.

Šaunant iš didžiųjų kanuolių, reikia imti domėn žemės sukūmą, kuris padaro ketvirtą dalį mylios skirtumo.

Reikia 60,000 Tankų, Kad Apsidirbti Su Hitleriu

Šis karas yra tankų ir orlaivių karas. Pereinamais metais, kuomet vokiečiai turėjo 25,000 tankų, Suvienytoje Valstijoje jų buvo tik 500. Ne ką daugiau turėjo ir Anglija. Štai del ko angliai mažai kur galėjo pasirodyti.

Šiais metais Amerika pagamins apie 6000 tankų; sekantais — 26,000. Bet, kad nugalėti nazius reikalinga ne mažiau 60,000. Taigi demokartijos dar privalo gerokai pasipirti, kad pasiekti šią kvotą.

Baltstogė Atrodo Kaip Negyvas Miestas

Berlynas. — Išvežus iš Baltstogės visus žydus, tas miestas atrodė kaip apmiręs. Gyventojų jame liko nedaug, o ir tie patys neturi iš ką gyventi. Netoliese yra nelaisvių liogeriš, kuriame tilpsta 15,000 raudonarmiečių.

Kas tai bandė išgriauti geležkelių rėles. Kaip pabaudą naziai suėmė aplinkinės gyventojus ir nuvarė į koncentracijos stovyklą.

Kiek Išleidžia Vyrai ir Moterys Drabužiams.

Tiesa, Gražioji lytis drabužiams ir pasipuošimams išleidžia daugiau negu vyrai, bet ne tiek daugiau, kiek mes manome. Vienas Washingtono biuras ištyrė, jog vyrai kas metai išleidžia rubams nuo \$14. iki \$200 į metus, o moterys nuo \$18. iki \$273.

Anų laikų rašytojai tvirtina, jog dar XVI šimtmetį visi ukininkai iki pat Karaliaučiaus kalbėjo tik lietuviškai.

Dabartinę kiniečių rašybą išradęs Tsang Chich, prieš 1000 metų. Iki šiam laikui ji skaitoma šventu dalyku ir to

K. Skirpa Ištremtas Iš Berlyno Italijos Pasienu

K. Škirpa Išgabentas Prie Italijos Pasienu

Londonas. — Patirta, jog Lietuvos atstovas Vokietijoje, K. Skirpa išsiųstas į Tiroliaus kalnus, netoli Italijos pasienio. Nazių valdžia jį visiškai izoliavo, nuo kitų lietuvių ir neleidžia jam net susirašinėti. Lietuvos atstovybės rumai Berlyne paimti nazių globon. Ten tilpsta dabar koks ten labdarybės biuras.

Kaip Naziai Aprupina Savo Kariuomenę Sov. Rusijoje?

Numaršavę tukstantį su viršum mylių nuo savo bazių, vokiečiai visgi įstengia aprupinti frontą reikalinga amunicija, maistu, drabužiais ir tt. Keliai buvo prasti pirmiau; juos dar labiau pablogino besitraukianti raudonarmiečiai. Užėjus liutims ir sniegui, kaimurios vietos pasidarė tiesiog nepereinamos. Tačiau naziai, matyt, nugalį visas šias kliutis.

Vokiečiai ruošs prie karo su rusais per aštuonius metus. Savoj šaly jie išvedė naujus kanalus, nutiesė vieškelius iki pat sienų. Jie pasistatė apie 60,000 specialių trokų, kurie tinka bile kokiom sąlygom. Be to, jie suorganizavo 2 milijonu žmonių darbo armiją, kurios uždavinys tiesti kelius užkariautose teritorijose. Toji darbo armija eina išpaskos reguliariai ir žaibo greitumu tai so senus kelius arba veda naujus. Ačiu tam Hitlerio kariuomenei nieko nepritrūksta.

Nazių Vedybinės Ceremonijos

Naziai laipsniškai pertvarko ir bažnyčias. Kaikuriuose vietoje kryžiaus padėta svastika, vietoj šv. Rašto vartojama Hitlerio knyga. Šliubų ceremonijos irgi pakeistos. Jau navedžiai prisiekia vienas kitam ištikimybę, uždėję rankas ant kardo. Niekam nevalia atsiklaupiti arba persižegnoti. Kunigų šiose ceremonijose visai nėra.

Iš visų gyvulių tik viena karvė ėda garsvyčias (iš kurių daroma muštarda). Už tai karvės odoj atsiranda gelatina, naudojama filmuose.

Todėl, jei nebutų karvių, tai neturėtumėm ne tik pieno, bet ir filmų.

Taip Atrodo Gyvenimas Vilniaus Mieste

KRAUTUVIŲ IR DIRBTUVIŲ MAŽAI ATIDARYTA

Mėsos Vienam Žmogui Paskirta Svaras į Savaitę

Londonas. — Išėinas Berlyne rusų laikraštis "Novoje Slovo", lapkričio 2 dieną įdėjo iš Vilniaus korespondenciją, kurioje patiekiami keletas įdomių dalykų iš to miesto gyvenimo. Pirmiausia pažymėta, jog Vilniuje išėina trys dienraščiai lietuvių, vokiečių ir lenkų kalbose. Visi jie tarnauja nazių propogandai.

Išsijudino vos tik keletas dirbtuvių. Krautuvių dar mažai atidaryta; žydams priekiauti visai uždrausta. Jie yra suvaryti į priemiestį ir apsupinti spigliuota tvora. Įėjimą ir išėjimą sergsti nazių policija, kuri šauna į kiekvieną bandantį pabėgti žydą. Visi žydų turtai sukonfiskuoti. Jiems palikta šiek tiek drabužių, indų ir 100 markių.

Vokiečių valdžia areštavo daug gyventojų del to, kad tie atsiskakė dirbti vokiečiams. Vilniaus krašto komisaras Wulff paskelbė, 70 nuš laukalus, nutiesė vieškelius iki pat sienų. Jie pasistatė apie 60,000 specialių trokų, kurie tinka bile kokiom sąlygom. Be to, jie suorganizavo 2 milijonu žmonių darbo armiją, kurios uždavinys tiesti kelius užkariautose teritorijose. Toji darbo armija eina išpaskos reguliariai ir žaibo greitumu tai so senus kelius arba veda naujus. Ačiu tam Hitlerio kariuomenei nieko nepritrūksta.

Maisto norma lietuviams, lenkams ir baltgudžiams nustatyta sekanti: 375 gramai mėsos, 200 gramų sviesto ir 2 kilogramai 800 gramų duonos į savaitę. Žydų kvota yra du syk mažesnė. Mieste priviso pasiuotusių šunų, kurie užpuldinėja žmones. Pasteuro institutai Vilniuje ir Kaune gydo aprietusius. Pasitumas išsiplėtė tarp kačių, kiaulių ir net arklių.

Lenkai Siulo Politinę Uniją Čechams

Londonas. — Šiomis dienomis lenkų vyriausybės atstovai pasiulė čechams savotišką "uniją", kuri pradės gyvuoti užsibaigus šiam karui. Tos dvi šalys, girdi, galėsiančios sudaryti stiprią atsparą prieš vokiečius. Išdirbimui to bendradarbiavimo formų, pavesta koordinacijos komitetui, kuris neužilgo pradės savo posėdžius.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.

Sandar: yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:

Suvienyose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Nejaugi Jiems Tik Tiek Terupi

Brooklyno "Naujoji Gadynė", kuri sakosi atstovaujanti socialistus, pastarąjį laiką smarkiai užsiūpūle savo kolegą Chicagoje už neparodymą jokio veikimo. Pasak jos: "Tur but niekur lietuviai socialistai nėra taip apsileidę, kaip Chicagoje. Jokių prakalbų jie nerengia; nesirūpina pasiūsti kalbėtoją nei į kitas kolonijas, Chicagoje apilinkėj".

Toks tai yra apkaltinimas. Bet kas gi siūloma daryti ir kokių priemonių griebtis, kad išjudintų tą veikimą? Mirtas laikraštis atsako į tą klausimą. Esą:

"Socialistai turėtų rengti prakalbas, gyvu žodžiu išaiškinti apie Smetonos darbus Lietuvoje. Tada fašistai nedrįsytų su Smetona lakstyti, kai katė su pusle, po lietuvių kolonijas del kaulijimo pinigų. Juk Smetona dar neatsiteisė už anuomet jo vardu siūstus pinigus Lietuvos baduolių šėpimui."

Tai ir visi tie "didieji" uždaviniai, kuriuos siūlo "Naujoji Gadynė". Iš šalies žiūrint atrodo, kad tas rekomendacija jau seniai vykdo komunistai, bandydami nukreipti visą lietuvių domę nuo iškovojimo nepriklausomybės į asmeniškų ergelius del p. Smetonos. Jeigu "N. G." socialistai nemato toliau savo nosies, tuomet jų rolė Amerikos lietuvių gyvenime ir Lietuvos atstatyme bus labai mizerna.

Reikalinga Nuolatos Budėti

Mūsų kalbos apie Lietuvos išvadavimą kartais būna labai paviršutinės ir net per daug optimistiškos. Mes neišsivaizdinam, kad ne visi taip jaučia ir galvoja, kaip mes; kad ir tos valstybės, kurios šiandien gina Lietuvą, gali pakeisti savo nusistatymą ateityje, jei iš mūsų pusės nebus daroma atsakančių pastangų ir spaudimo.

Visa bolševikų propoganda Amerikoje ir Anglijoje dirba dieną naktį, kad įtikinti tų šalių valdžias ir žmones, jog Baltijos kraštai turi priklausyti Sovietų Rusijai. Lenkų slapta ir vieša agitacija skleidžiama tikslu užtikrinti savo hegemoniją tuose kraštuose. Kas gali užtikrinti, jog tos pekliskos mašinos neatliks savo darbo?

Tuom labiau, kad iš lietuvių pusės šioje srityje labai mažai, ar veik nieko nedaroma. Mes tik žaidžiam frazėm ir bandom nusiraminti, kad viskas bus kuopuikiausiai. Toks mąstymas yra labai pavojingas. Laikas būtų į viską giliau pažvelgti ir pagalvoti apie apsaugą. Panaudokim geriausias savo pajėgas atrėmimui priešingos Lietuvai propogandos ir užtikrinimui jai nepriklausomybės. Visi kiti dalykai tepasilieka antrąje vietoje.

Lietuvos Žmonių Viltis Sudėta Ant Amerikos Lietuvių Išsivijos

"Saukiamės į Jus pagalbos ir žinių. Lietuvos visa viltis ant jūsų sudėta. Eina gandai, kad amerikiečiai jau rūpinasi išvežtaisiais, turi ryšių su jais ir Raudonąsias Kryžius globoja juos. Bet ar tai tiesa? Parašykite man arba Raudonajam Kryžiui Kaune.

Iš Lietuvos pradeda ateiti laišku. Tie laiškuai, žinoma, yra cenzuruoti, todėl ne viską galima juose rašyti. Bet vieną dalyką veik visi pabrėžia, tai kad jų viltis pasiluosuoti iš okupantų sudėta Amerikos lietuviuose. Gyvenanti užjūryje broliai atrodo jiems gyvybės, laisvės ir ateities sargai.

Štai ištrauka iš vieno laiško, gauto Brooklyne lapkričio 11 dieną. Išsiūstas jis buvo spalio 7-tą.

Pavardės išvežtųjų artimesnių mano giminių. Seima išvežta iš Marijampolės: Ambraziejienė Antanina, 76 metų amžiaus. Giriunų senelė: Giriunas-Gurevičius, Antanas, apie 48 metų amžiaus, ukinininkas iš Panausupio; Giriunienė-Gurevičienė, Emilija, apie 45 metų amžiaus; Giriunas-Gurevičius, Antanas Laimutis, apie 19 metų amžiaus, abiturentas; Giriunaitė-Gurevičiūtė, Ramutė, apie 17-18 metų amžiaus, gimnazistė; Giriunaitė-Gurevičiūtė, Nijolė, apie 14 metų amžiaus, gimnazistė. Iš Kauno: Giriunas-Gurevičius, Vincas, pulkininkas, apie 45 metų amžiaus; Giriunienė-Gurevi-

čienė, Salomėja, apie 45 metų amžiaus; Giriunaitė-Gurevičiūtė, Saulutė, apie 12 metų amžiaus, gimnazistė; Giriunaitė-Gurevičiūtė, Jura, apie 6 metų amžiaus; Matulis-Matulevičius, Julius, pulkininkas, apie 44 metų amžiaus. Jo šeima gyvena laimingai Kaune.

Mūsų Gyvenimo Margumynai

Iš Philadelphijos Biznierių Sąryšio Veiklos

Paskyrė Laikraščiams Korespondentus

Philadelphijos gyvuoja Lietuvių Biznierių, Profesionalų ir Amatinkų Sąryšys. Lapkričio 2 d. jis laikė susirinkimą, kuriame daug kas buvo apkalbėta. Sausio 21 d. ruošiamas balius, Muzikos Salėje.

J. Vaidada įneša, kad sąryšių reikalingas organas. Su manymas gražus. Nariuose yra la susidomėjimas. Referuoja vienas, kitas tuo klausimu. Kadangi sąryšys vengia partviškumo, nelenda į savario įsitikinimo jausmus, nes kitų pažiūrų galėtų užsigauti nariai, kad ne jų partijos organas būtų, tai nutarta parink korespondentus ir lai jie per visą lietuvišką spaudą informuoja sąryšio eigą ir kviečia biznierių, profesionalų ir amatinkus dėtis ko skaitlin gausiausiai palaikyti lietuvių ir sau moralinį peną turėt.

Korespondentai parinkti yra šie: adv. Cheledinas informuos anglų spaudą — "Daily News"; kiti trys kaip p. Grigaliūnienė, p. Bendoravičius ir St. Grinienė lietuvių spaudą, pasidalindami. Jeigu laikraščiai su mumis norės kooperuoti, tai ir sąryšys juos mielai remis ir atatinkamą padėką suteiks.

Svarsto Statymą Paminklo

P-nas J. Streleckas referuoja, kad yra sumanymas statyti paminklą lakunams Dariui ir Girėnui, pirmiesiems lietuviams perskridus Atlantą. Viete ta duota tautiškos kapinės prie Vytauto parko, bet pasirodžius nevisai būtų patogum ten, tai miesto komisinerius siūlo didžulį Fermont parką prie "Parkway".

Dabar Philadelphijos lietuvių turės progos pasirodyti, kad ir jie neatsilieka nuo kultūros. Nutarta tuojau prisidėti ir parinkta kom. iš adv. Cheledino, muziko p. Sutkaičio ir jo žmonos.

— St. Grinienė.

Apie Tuos, Kurie Nuolat Keičia Savo Kailį

Nuo Mūsų Korespondento Argentinoj

Tarp gamtos padarų yra gyvis, kuris vadinasi kamelionas. Jį gamta taip apdovanojo, kad jeigu jis vaikšto po dirvą, jo kuno spalva pasidaro pilka, panaši į žemės spalvą, jeigu jis ropoja į žolę, jo kuno spalva pasidaro žalia. Yra ir žmonių, kurie prisiziu-rėję į kamelioną, taikosi prie įvairių sąlygų. Mes Argentinose lietuvių savo tarpe turime kamelioną, kuris čia redaguoja Argentinos Lietuvių Balsą. Jis vadinasi Kostas N. Norkus. Ligi Lietuva dar maskolių nebuvo okupuota, Norkus nesiskakė, kad esąs komu-

Išblaškytos Amerikos Lietuvių Jėgos

Teisingai Sandaros redakcijos rašinyje buvo nurodyta, kad Amerikos lietuvių veikla Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbuose yra per daug išsiblaškiusi. Tokis Amerikos lietuvių sroviniš išsiblaškymas neleidžia sueiti į bendrą darbą net pačiais svarbiausiais lietuvių tautos reikalais. Tokiu atveju visiškai beprasmiškai eikvojama veikėjų energija ir net medžiaginiai resursai, kurie taip reikalingi bendriems darbams Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kovų fronte.

Todėl visu šimtu nuosimčių pritariu Sandaros redakcijos paraginimui siekti glaudžios konsolidacijos visiems bendruose tautos reikaluose ir darbuose. Bet tokia konsolidacija bus galima tik tuomet, kai mūsų srovių vadai prieš to supratimo, kad pirmoje vietoje turi būti statomi bendri tautos reikalai ir bendri Amerikos lietuvių išsivijos reikalai, o ne srovių ir partinių grupelių laimėjimai. Tik tuomet susilauksime ir Amerikos lietuvių visuomenės pritarimo ir nuosirdžios paramos tautos reikalams, kuomet visuomenė aiškiai pamatys ir įsitikins kad nustota srovių grupelių veiklą dangstyti bendrais tautos reikalais.

Tautinė Amerikos lietuvių srovė turi daugiausiai įvairaus plauko politišku grupių, grupelių. Išskyrus tik vieną Sandaros organizaciją, kuri yra visos Amerikos demokratiniai

tautinio nusistatymo lietuvių grupelių partinės veiklos, idėjine organizacija, visos kitos tautinės grupės yra vien lokalinės ar apribotų aplinkybių veiklos bureliais.

Mums, sandariečiams sunku derintis prie tokių politiš-

kuri dangstoma visokiais vardais. Taip pat mes, sandariečiai, privalome parodyti, kad mes pajėgiame susitarti su kitomis srovėmis — Senas Sandariečiai.

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ISI-GYTI TOKĮ NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAZIUOKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel

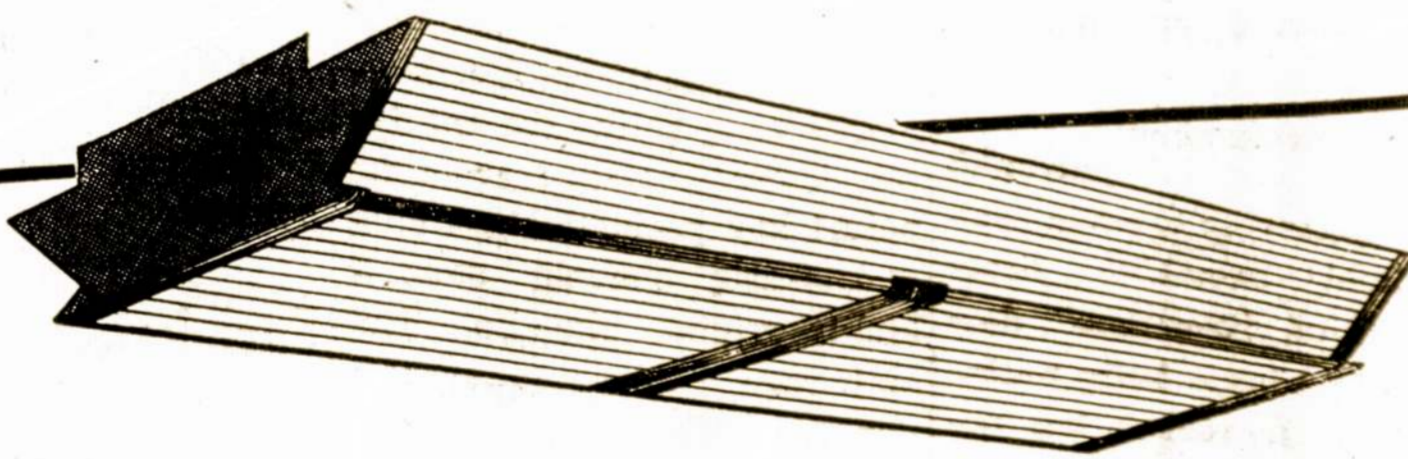
GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Naujas Tyrimo triumfas

Užgirtas fluorescent įtaisas --nuostabiai žemai įkainuota

Research Luminaire

- Aukštos kokybės sparoto stiklo šonai ir apačia mažina paviršio skaidumą ir žybjėjimą.
- Lankstus—bet koks šių vienetų skaičius galima įdėti eilėmis viena ant kitos.
- Iš krašto įdėti arba prijungiami vienatai — gali būti gauti su 2 ar 4 tuboms
- Certified by Fleur-O-Lier.
- Prijinamos—tubos galima greitai, lengvai pakeist.

Po mėnesių tyrimo svarbus uždavinys tapo išpildytas! Žemai įkainuotas fluorescent įtaisas, atsakantis užgirtiems fluorescent šviesos standartams, dabar jau paruoštas.

Naujas Research Luminaire duoda dvigubai daugiau šviesos iš to paties elektros kiekio... teikia jūsų prekėms dvigubą akių patraukimą — dvigubą pirkimo patraukimą.

Norėdami pilnų faktų apie Research Luminaire ir apie kitus Fluorescent įtaisus, telefonuokite RANDolph 1200.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

72 West Adams Street

Iš "Amžinosios Ugnies"

VYDUNAS

Tik reikia panorėti Ir atsikratyti tuoj Visų tamsių šešėliųJ Tauta tau skiria darbą, Nes jos gyva dalis esi! Tai pasilik šviesoj! Nežvelgki į tėvynę Su svetimųjų akimis! Ir nesisalink to Kas yra tavo įgimta Bet argi geras vaisius Nepasilieka tos pačios Vertybės ir svietur nukeltas. Taip ir su tautomis, Ar jos iškilusios, ar mažos, Žmonijoj turi savo vietą. Čia ji tur nokti ir Atnešti vaisių. O jį išvysk dabar. Ir tau dar ypačiai sakau: Palaiminta toji tauta, Kur ne tik viens tėvynės vaikas Jau gyvas jaučias su visa tauta, Ir gyvas nusimano net žmoniškai! Ar supranti mane?

ALT. Sandaros Konferencija

Kas Buvo Svarstyta ir Nutarta Mass. Valstijos Sandariečių Sueigoj

Konferencijos Atidarymas

ALT. Sandaros I-mo apskr. metinis suvažiavimas įvyko spalio 12 dieną, 1941 m. Sandaros svetainėj, Montello, Mass. Pirmininkas P. Yankus suvažiavimą atidarė 2-rą val. po pietų ir pakvietė į mandatų ir rezoliucijų komisiją sekančius delegatus: J. Pečiulį, J. Krasinską ir K. Mereškevičių. Pakviestieji apsiėmė.

Mandatų ir rezoliucijų komisijai užėmus sutvarkymą mandatų ir rezoliucijų, pirm. P. Yankus pakvietė kalbėti senus Sandaros veikėjus, būtent: S. Jakubauską, A. Kriaučialį, Iz. Vasiliauskienę, S. Norkuną.

Kokie Atstovai Dalyvauja

Mandatų ir rezoliucijų komisija raportuoja, kad suvažiavime susiregistravo sekančios kuopos su sekamu skaičiumi delegatų:

7-ta kp. So. Boston, Mass. S. Jakubauskas, S. Norkunas, J. Tuinila, J. Sinkus, J. Jakštas, B. A. Tumavičius, S. Kontautas, B. Pečiulis, J. Kapočiūnas, A. Čižauskas, S. Janeliūnas, F. Kesleris ir And. Yuga.

16-ta kp. Worcester, Mass. J. Pupka, J. Dvareckas, J. Krasinską, A. Kriaučialis, J. Mazuraitis ir A. Duda.

24-ta kp. Montello, Mass. P. Vaičiūnas, K. Jurgeliūnas, A. Jazukevičius, J. Micevičius, L. Sakys, F. Miliauskas ir K. Čirbulėnas.

33-čia kp. Norwood, Mass. J. M. Pečiulis, Iz. Vasiliauskienė ir E. Baužienė.

40-ta kp. Lynn, Mass. K. Mereškevičius.

Sandaros Moterų Kliubo atstovės, So. Boston, Mass. — J. Perminienė ir O. Zokienė.

Pirmo Apskrities valdyba: pirm. P. Yankus, vice-pirm. K. Jurgeliūnas, sekr. J. Arlauskas, išd. J. Tumavičienė, išd. globėjai: Iz. Vasiliauskienė ir A. Šablinskas.

Pasiuntę Sveikinimus

Suvažiavime dalyvavo 6šios kuopos su 35 delegatais, apskrities valdybos 6, tai viso labo 41 delegatas su sprendžiamu balsu.

Mandatų ir rezoliucijų komisija rekomendavo, kad būtų pasiūsta telegrama ALT. Sandaros II-ro apskr. suvažiavimui Conn. valst. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai ir tą atlikti palikta Mandatų komisijai.

Pirm. P. Yankus pranešė, kad būtų išrinkta suvažiavimui vesti prezidiumas, bet delegatai vienbalsiai nutarė, kad suvažiavimą vestų veikiančioji valdyba.

Pereito suvažiavimo protokolą skaitė sekr. ir tapo priimta vienbalsiai.

Valdybos raportai buvo priimti vienbalsiai.

Kas Buvo Atlikta ir Kokiomis Pasekmėmis

Pikniko raportą išdavė J. Pupka ir pasirodė, kad piknikas davė \$140.00 apskričiai pelno. Raportas buvo priimtas vienbalsiai ir duota pagy-

rimas pikniko gspadūriui J. Pupkai už gerą pasidarbavimą piknikui.

Apie Lietuvos Rėmėjų Draugiją išdavė raportą J. Tuinila, J. Arlauskas ir K. Mereškevičius, nušviesdami draugijos stovį ir kad ateityje Lietuvos Rėmėjų Draugija bus viena iš didžiausių Mass. valstijoje, kuri kovos už Lietuvos laisvę ir Lietuvos tremtinių šelpime. Raportai buvo priimti vienbalsiai.

Ant. Kriaučialis išdavė raportą apie ALT. Sandaros 1 ir 2 apskričių koncertą, kuris įvyko Hartford, Conn. Koncertas pavyko gerai, nors pelno ir mažai liko, o tam priežastis buvo, kad reikėjo sukviesti keletą chorų ir jiems kelionę apmokėti. Raportas buvo priimtas vienbalsiai.

J. Arlauskas išdavė raportą apie Lietuvos Nepriklausomos Fondą, nušviesdamas, kad Lietuvos Neprikl. Fonde yra apie \$300.00, kurie randasi pas kasierių ir sekr. Raportas buvo apkalbėtas ir nutarta, kad pinigai būtų perduoti kasieriui.

Laiškas buvo skaitytas nuo Centro sekr. M. Biekšos su pa sveikinimu ALT. Sandaros 1 apskr. suvažiavimo delegatų ir beto dar raginant visus sandariečius dirbti energingiau Sandarai ir Lietuvos atstatymui. Laiškas buvo priimtas vienbalsiai.

Nutarta paaukauti Sandaros Centrai \$25.00.

Nutarta atgaivinti Lawrence, Mass. kuopą.

Padaryti Planai Ateičiai

Nutarta pagaminti atsiuokimą į Amerikos lietuvių visuomenę, kad bolševikams ne duotų paramos už tai, kad jie buvo užgrobę mūsų tėvų šalį ir mūsų brolius kankino ir žudė. Tą atliks K. Mereškevičius, J. Pečiulis ir J. Krasinską.

Nutarta rengti koncertą I-mo ir II-ro apskr. Tuo rūpin-tis palikta senas komitetas.

Nutarta surengti maršrutą Mass. valstijoje. Tą įvykinti palikta apskr. valdybai.

Nutarta sudaryti Spaudos Komisiją iš 3 atstovų.

Nutarta atsikreipti į ALT. Sandaros I-mo apskr. kuopas, kad jos surengtų Sandaros Centrai po kokį nors parengimą, ir pelną pasiūsti Sandaros Centrai.

Nutarta rengti ateinančią vasarą pikniką; tuo reikalu rūpin-tis palikta apskr. valdybai.

Išrinkta Apskričio Valdyba

Valdyba tapo išrinkta sena aklamacijos būdu: pirm. P. Yankus, vice-pirm. K. Jurgeliūnas, sekr. J. Arlauskas, išd. J. Tumavičienė, išd. globėjai: Iz. Vasiliauskienė ir Ant. Šablinskas. Spaudos Komisija: J. Krasinską, K. Mereškevičius ir J. Lekys.

Nutarta, kad pinigai esanti banke būtų perrašyta ant dabartinės valdybos vardų.

Husmetiniam suvažiavimui buvo patiekta dvi vietos, būtent — Bostonas ir Norwoodas. Balsuojant avo sekančiam balsu: Bostonas 11, o Norwoodas 10, tai tokiu būdu sekan-tis suvažiavimas įvyks Bosto-ne.

Dar Vienas Kandidatas Į SLA. Išdininkus — C. K. Pikielis

JI REMIA PITTSBURGHIO SLA. KUOPOS

Siomis dienomis SLA. Pittsburgho Komitetas išsiuntinėjo tokius atsiuokimus:

„Jau nominacijos prasidėjo į SLA. Pildomą Tarybą.

Mes norime, ir kad jus remtumete SLA. Finansų Komisijos pirmininką C. K. PIKIELI kaip kandidata į SLA. išdininko urėdą, PIKIELIS yra indorsuotas su viršum 50 kuopų iš įvairių kolonijų, su sekančiu indorsmentu:

1. VIENBALSIAI NUTARTA, kad ateinančiose Nominacijose ir Rinkimuose remsimės SLA. Finansų Komisijos Pirmininką C. K. Pikielį į Išdininko urėdą.

2. Esame giliai įsitikinę, kad ir kitos kuopos taip pat rems mūsų nenulstantį SLA. veikėją C. K. PIKIELI, kurs taip gražiai pasirodė su savo darbai per paskutinius 5 S. L. A. vėjus.

3. Mums reikia įtraukti į SLA. Pildomą Tarybą naujų spėkų ir prityrusių veikėjų, o ypatingai mums reikia jaunosios kartos veikėjų.

Kadangi mes turime tokį energingą veikėją mūsų Susivienijime, tai kodėl neduoti jam progos? Mes žinome, kad C. K. Pikielis yra atsižymėjęs visur su savo darbai, ir jis yra tinkamas būti SLA. Išdininku. Taigi mes ir patariame balsuoti už C. K. PIKIELI į išdininko urėdą.

Pakvietimas Visiems So. Bostono Lietuviams

Kur Busite Lapkričio 23 dieną

ALT. Sandaros 7-ta kuopa rengia didelį bankietą, Lapkričio 23 d., 1941 m. 6:30 val. vak. Grand Hall, 376 Broadway, So. Boston, Mass.

Šis parengimas bus vienas iš didžiausių, nes Sandaros 7-ta kp. sukanka 5 metai, kaip įsigijo nuosavą namą. Sandaros namas yra Bostono ir apylinkės lietuviškų darbų centru, nes jame laiko susirinkimus visos tos draugijos, arba fondai, veltui, kurie tik dirba Lietuvos atstatymo bei su-

Suvažiavimą pirm. P. Yankus uždarė 5:30 val. vakare. — J. Arlauskas, Sekr.

sėlimui nukentėjusių nuo karo darbų.

Taigi, broliai lietuviai! Mes turim visi kaip vienas dalyvauti tame Sandaros bankiete. Aš užtikrinu iš savo pusės, kad visi turėsim gerus laikus ir tuo pačiu kartu padėsim Sandaros 7 kp. užlaikyti lietuvišką susirinkimų vietą.

— J. Arlauskas.

Worcesterio Lietuviai Sudarė Stiprų Komitetą

Lapkričio 5 d., Lietuvių Piliiečių Kliubo svetainėj įvyko svarbus Lietuvai Remti Draugijos susirinkimas. Pirminin-

kavo Antanas Janušonis, sekretoriavo Juozas Krasinską. Po ilgų diskusijų nutarta surengti priėmimą prez. A. Smetonai, gruodžio 3 d., Worcester, Auditorium.

Išrinktas veikiantis komitetas iš sekančių ypatų: adv. K. Tamulionis, adv. A. Mileris, adv. J. Ginkus, Dr. P. Lankininkas, Dr. K. Zekas, Dr. A. Karpavičius, Dr. Fr. Vaišnoras, laidotuvių direktoriai M. Čivinskas ir P. Karalius, muzikas J. Dirvelis, dain. J. Vasiliauskas, inž. J. Kiškis, V. Čiapiš, T. Stoškus, J. Dvareckas, I. Pigaga, L. Valungis. Taip pat įėjo Lietuvai Remti Draugijos nariai: A. Janušonis, J. Danilienė, Juozas Kra-

sinską, Jurgis Mozuraitis ir Ad. Stoškus. — J. Krasinską.

1225 metais lietuviai buvo nuvykę į kovą prieš Naugardą, Polocką ir Smolenską. Patys rusai tą žygį aprašė sekančiai: „Susirinko toki lietuvių spėka, kokios pasaulis nematė nuo pat savo pradžios...“

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, and MARCH 3, 1933

Of „Sandara“, published weekly at Chicago, Ill., for Oct. 1st, 1941, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Matas Bieksha, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Sandara and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

Jeį Jums Reikalinga PASKOLA

Ant Savo Namų Ilgesniam Terminui, Arba

Jeį Norite Taupinti

Savo pinigus ir užtikrinti rytojų, tai kreipkis į

2202 W. CERMAK ROAD

Chicago — CANal 8887

Mokame 3 1/2% Dividendų

Ben. J. Kazanauskas, Sec.

TURTAS VIRŠ 1,100,000.00

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARds 1546

Publisher Lithuanian National League of America, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Editor Mikas Vaidyla, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Managing Editor and Business Manager Matas Bieksha, 840 West 33rd St., Chicago, Ill.
2. That the owner is Lithuanian National League of America, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Mr. P. Pivarunas, President, 1432 Juniata St., Pittsburgh, Pa.
Mr. D. Pivarunas, Treasurer, 4622 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Mr. Matas Bieksha, Secretary, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.

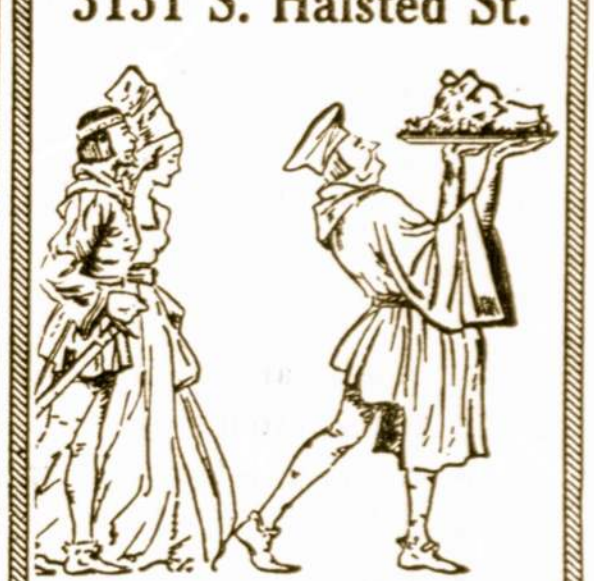
3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (NONE).

MATAS BIEKSHA, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 25th day of Sept., 1941. Joseph J. Hertenanowicz, My Comm. expires Jan. 29, 1943.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS.

P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

TALBOT 5208

MARTIN WALULIS KAILININKAS

BRANGIŲ KAILIUKŲ Darom Pagal Užsakymą Senus Perdribam Pagal NAUJAUSIĄ MADĄ 1854 Dorchester Avenue Dorchester, Mass.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public Apdraudžia namus, rakarus, biizius, langus, automo biizius ir tt. Padaro Kontraktus, Mortgičius, Leasus ir tt. 840 W. 33rd Street Chicago, Illinois Phone Yards 4789

Englewood 5883-5840

P. CONRAD FOTOGRAFAS

420 WEST 63RD STREET

Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ISTAIGA MONARCH

Wine and Liquor Store

John Gaubas, Sav. 3529 So. Halsted St. Chicago, Ill

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiądienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS

Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.

A. F. CZESNA, Savininkas

DOMININKAS KURAITIS Sav. Rez. Tel. VICTory 2499

AGENTAI: Jonas Rodinas, Jonas Jasinską, Ant. Labanauską, H. Rajewski „Shorty“

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS: 806 West 31st Street Chicago, Ill. Telefonuokite: VICTory 1696

MILDA BUICK SALES

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA

Nauja Vieta

907 WEST 35TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas LAFayette 2022

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 47 — November 14, 1941

VOLUME XII

Highlights Of Sholis' Banquet

Among the dignitaries at the testimonial banquet given in honor of Victor Sholis last Wednesday evening, November 12, at Viking Temple, were Mayor Kelly, U. S. Ambassador to Lithuania Owen J. C. Norem, U. S. Marshall William McDonald.

Our better known Lithuanian figureheads included the Consul and Mrs. Dauzvardis, Judge Zuris, the Rev. Ciniakas, manager of "Draugas", Mr. P. Grigaitis, editor of "Naujienos", and Dr. Vinikas, secretary of the Lithuanian Alliance of America.

It would actually be a veritable Social Register if we listed the names of all attending, for it was one of the finest gatherings as far as we can recollect.

No wonder that even our muchly-experienced editor, Mikas Vaidyla, seemed a bit nervous at the start of toast-mastering.

Whole hearted attention was given to Mayor Kelly's warm compliments paid to Victor Sholis, whose depth of character was really not known by his kin, according to Mr. Kelly, for the greatness of a man is rarely recognized at home.

From what he knew about and of "Vic" Sholis, Mayor Kelly asserted that "Vic" was an example of not only a fine citizen of Chicago but a great American! — G. Echo.

Eddie Riska, Captain of Notre Dame's Team

Eddie Riska, Lithuanian Star, great captain of Notre Dame's cage machine of last season, will be seen in action against Oshkosh, The National League Basketball champions, in basketball's annual classic at the Chicago Stadium on November 28th.

Eddie won national recognition at the South Bend school and scored 174 points last season in spite of being out of five games, with a broken foot. It brought his total points for his college career to 608, and earned him recognition which caused experts to put him on the All-Western as well as being selected by eastern writers for the All Madison Square Garden team.

The All-American Board of Basketball coaches and sports writers selected the 18 greatest college cagers for basketball's dream game, and Eddie, a small man as cagers go in this day, nevertheless managed to finish fifth in a poll of 187 candidates.

Attention Younger Lithuanian Set of Boston and Vicinity

The Gabija Musical and Dramatic Society, Inc. is holding a "LET'S GET TOGETHER NIGHT", Wednesday,

Nov. 19, 1941, at the Sandara Club 124 F. St., So. Boston, Mass. at 8 P. M.

Open house to all. Admission Free. Refreshments served and dancing.

See you Nov. 19, 1941.

— "Gabija"
P. S. — Rehearsals will be held Wed. nights in stead of Friday until further notice.
— J. K.

Virutė

Inside Stories

Work is progressing very nicely on our operetta, "The Gypsy Baron". More members should come down to rehearsals every Tuesday and Friday as we need all the people we can get.

Petite Sue Katilavas came down last Friday in a new fur coat. It looks very pretty on her. And not to be outdone Andy Gillis wore a new topcoat and hat on Tuesday. It seems some of the people still have money to spend.

Last week we helped Helen, Sweetie Pie, Sabon celebrate her birthday after rehearsal. Many more happy birthdays to you Helen.

What happened to our treasurer, Ann Kampikas? It has been several weeks since we saw her.

Mary Barnett was feeling miserable on Tuesday. Her teeth are bothering her. She got an infection in Florida earlier this year and every so often it comes back.

Did you notice Chet Rogers is minus a mustache? I wonder if his new job could be the cause of that.

'Bye now til next week.

— "Bones".

Žaliojo Tiltu Vilniuje Marga Praeitis

Kiek Sykiu Jis Buvo Sugriautas ir Vėl Pastatytas.

Prieš keletą mėnesių skaitėm laikraščiuose, jog Lietuvos sukilėliai apsaugojo Žaliojį Tiltą Vilniuje nuo bolševikų sugriovimo.

Tas tiltas, išvestas per Neris upę jungia Vilniaus "vidurmiestį", su priemiestiu.

Dar Gedimino ir Algirdo gadynėje Vilniuje to Neris tilto buta toje vietoje, kur Vilnia (Vilnelė) jon įteka; kiti mena toj vietoj buvus Gulbinių salą, kurioje Zigmanto Augusto gulbės XVI a. buvusios laikomos; dabar ji yra sekluma virtusi, susidarius iš dumblo ir smėlio, kurie rinkėsi palei buvusio čionai tilto pamatus-stulpus.

Apie 40-nuosius metus XVI a. (1536 m.) miesto viršininkas Ozijus, karaliaus įsakymu,

Republikonai Pagerbs Adv. Antaną Oli

ADV. A. A. OLIS

Padėkavonės Dienoj, lapkričio 20, lietuvių republikonų lyderiai ir visuomenės atstovai rengia puotą, Stevens viešbutyje, pagerbtį adv. Antaną A. Oli, kuris neseniai tapo paskirtas Illinois valstijos referentu takų reikale. Bilietus vakarienei \$1.50.

Adv. A. Olis yra plačiai žinomas, kaip žymus profesionals ir uolus visumenės darbuotojas ne tik Chicagoje, bet ir visame lietuviškame pasaulyje. Pastaruoju laiku jis yra Lietuvai Vaduoti Sąjungos pirmininku ir aktyviai veikia kitose lietuvių tautinėse organizacijose, ypač Lietuvos šelpimo darbe.

Pereituose nacionaliuose rinkimuose jis ydovavo Lietuvų Republikonų grupei ir gerai lietuviui pasirodė. Republikonai, įvertindami pono Olio pasidarbavimą, ir paskyrė jį šiai aukštai vietai. Tuomi suteikia ma pripažinimą ir Chicago lietuviams per republikonų partiją

Du Dailininkai

Susitinka du tapytojai ir kalbasi tarp savęs:

— Kaip tau patinka mano nupieštos žąsys?

— Žinai, jos geriau atrodytų iškeptos. Neprilyginsi prie to miško, kurį aš nupiešiau...

— Jei aš kepciau savo žąsys, tai tik su tavo paveikslu medžiais.

— Futbolo žaidėjai kartais per vieną valandą tūta, kuris ligi XVII a. pusės papuvęs ir suiręs. XVII a. baigiantis, 1679 m. jo vietoje buvo pastatytas trečias, kurį 1700 m. suardė pakilusi audra.

Kelias dešimtis metų žmonės plaustų kilnojosi; del to kildavo daug barnių ir muštynių. Tad 1769 m. Lietuvos valstybės išdinininkas Salagubas savo lėšomis pasistatydino ketvirtą, muro tiltą; žaliai nudažytas, jis gavo Žaliojo Tiltu vardą.

Jam suirus, 1791 m. buvo pastatytas penktas, kuris tik pabaigtas sudėgė; sudėgė tuomet ir visas Snipiskio priemiestis. 1806 m. buvo pastatytas šeštasis, kurį 1812 m. sudėgino, Vilnių apleisdama, rusų kariuomenė.

Tačiau kitais, 1813-aisiais metais miestas pasistatydino septintą tiltą, kuris išlaikė kuone ligi XIX-jam amžiui pa sibaigus. Dabartinis geležinis Žaliojasis Tiltas yra jau aštuntasis, prieš kelias dešimtis metų pastatytas.

IŠGRUSTIEJI I TOLIMO SIBIRO TYRUMAS

Z. Norvaišas 1911 ukininkas Daugintų km. Pranas Paliokas 1900, stalius Vilkaiviškis. Feliksas Povilaitis 1920 telegrafistas Vilniuje. Kazys Pažameckas 1915 — karininkas Pabradėj.

Balys Puodžiūnas 1913 tarnautojas Vilniuje. Jonas Pikuža 1889 popierio maisteris Vilniuje. Augustas Pališaitis 1906 — ukininkas Pragmenų kaime. Jonas Pigaga 1920 tarnautojas Vilniuje.

Aleksas Pakula 1917 tarnautojas Vilniuje. Antanas Padvelskis 1906 — darbininkas Kaune. Leonas Sargiūnas 1020 darbininkas. Stasys Solsbis 1913 tarnautojas Vilniuje.

Jonas Sakalauskas ukininkas iš Kalvarijos, 1891. Vaitiekus Stogis 1902 ukininkas Vandžiogalioj. Vladas Šarka 1916 gydytojas Kaune.

Pantaleras Šikšnis 1895 darbininkas Tauragėj. Bronius Šikoris 1897 tarnautojas Kaune. Petras Šimkevičius 1918 kareivis Vilniuje.

Feliksas Švelnikas 1899 — tarnautojas Balnikų v. Mečys Šonpanas 1921 kareivis Vilniuje. Kazys Šakalys 1914 darbininkas Kaune. Mikalojus Šeštakan 1906 — šaltkalvis Vilniuje. Fridas Šimkaitis 1884 ukininkas Tauragėj. Stasys Špokas 1917 kalvis, Smalvuose.

Antanas Šlapkonis 1892 — notaras Vilniuje. Vytautas Šulinskas 1916 tarnautojas Vilniuje. Antanas Švilpa 1897 karininkas Vilniuje. Ona Šimkorieinė 1913 tarnautoja Vilniuje. Antanas Šukaitis 1902 tarnautojas Vilniuje. Jonas Širvytis 1919 mokinytis Kybartuose.

Jurgis Šauliauskas 1905 — tarnautojas Vilniuje. Vladas Širvytis 1894 darbininkas Kybartuose. Pranas Šileikas 1899 vertėjas Vilniuje. Antanas Šimaitis 1902 darbininkas. Bronius Šimkunas 1919 tarnautojas Vilniuje. Juozas Šniokas 1917 kareivis Vilniuje. Vladas Šikšnius 1921 kareivis Varniuose.

Vladas Tatuza 1918

Povilas Šakinis 1916 mokteris. Marijonas Taišerakis 1913 mašininkas Vilniuje. Vincas Tilvikas 1909 kalvis Tubausjuose. Petras Tripimailis 1897 stalius Kretingoje. Bronius Tamulis 1918 kareivis Vilniuje. Antanas Talentavičius 1917 kareivis Vilniuje. Augustas Tarvidas 1920 — karo aviacija. Leonardas Turauskas 1918 kareivis. Vladas Tatuza 1918

Povilas Turinas 1918 kareivis. Pranas Tamulevičius 1911 saskaitininkas. Kstaliejus Uzlovskis 1898 krautuvninkas N. Vilnioje. Alfredas Usonis 1906 darbininkas Trakuose. Stasys Umbrasas 1901 kelnėris. Antanas Urniežius 1901 — kalvis Kaune. Kazys Umbrasūnas 1909 žurnalistas. Zigmantas Urbonavičius 1913 kareivis Kaune. Antanas Vilimavičius 1896

Draugijos Palaimintos Lietuvos ANTRA METINĖ

Vakariene

SU ŠOKIAIS

Šeštadieny, Lapkričio Nov. 15 d., 1941
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pradžia 7 val. vakare. Bilietas asmeniui vakarienei ir šokiams \$1.00, Defense taxų .10 — viso \$1.10. Po vakarienei, tik šokiams bilietas asmeniui tik 35c. Kyčiam visą Chicago lietuvišką visuomenę, mylinčią lietuviškus parengimus. Rengėjai stengsis atsilankiusius patenkinti.

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime \$475,000.00 ATSARGOS FONDA Virš \$475,000.00

Nėra Sauginės Vietos Dėl Taupymo Pinigų
PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD
FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

KAIP PASIKLOSI — TAIP IŠMIEGOSI

Sako Sena Lietuvių Tautos Patarlė —

Todėl pradėkite taupyti seniausioje ir tvirčiausioje lietuvių įstaigoj, kuri per 45 metus savo pasekmingu patarnavimu, gerais ir sunkiais laikais nenuskriaudė nė vieno klijento. Indėliai apdrausti Fed. Įstaigoj ligi \$5,000.00. Mokame 3½ nuošimčių.

Įsigykite ir atnaujinkite namus, o mes jums pagelbėsime išduodami ilgametes paskolas lengviausiomis sąlygomis, nes sąžiningai patarnaudami mes nuolat turim stambias sumas paskoloms išdavinėti. Nė vienas pamatuotas prašymas nebus atmetas.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N

JOS. M. MOZERIS, Sekr.

3236 S. Halsted St. Phone Calumet 4118

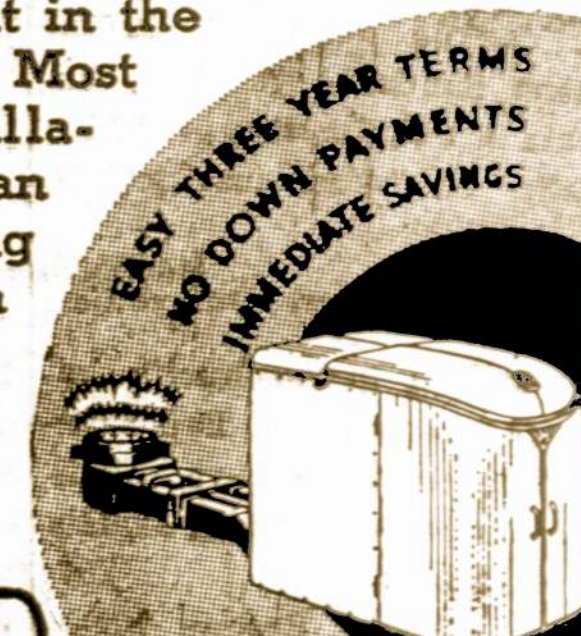
Povilas Šakinis 1916 mokteris. Marijonas Taišerakis 1913 mašininkas Vilniuje. Vincas Tilvikas 1909 kalvis Tubausjuose. Petras Tripimailis 1897 stalius Kretingoje. Bronius Tamulis 1918 kareivis Vilniuje. Antanas Talentavičius 1917 kareivis Vilniuje. Augustas Tarvidas 1920 — karo aviacija. Leonardas Turauskas 1918 kareivis. Vladas Tatuza 1918

Povilas Turinas 1918 kareivis. Pranas Tamulevičius 1911 saskaitininkas. Kstaliejus Uzlovskis 1898 krautuvninkas N. Vilnioje. Alfredas Usonis 1906 darbininkas Trakuose. Stasys Umbrasas 1901 kelnėris. Antanas Urniežius 1901 — kalvis Kaune. Kazys Umbrasūnas 1909 žurnalistas. Zigmantas Urbonavičius 1913 kareivis Kaune. Antanas Vilimavičius 1896

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

"The Most Economical Heat in the World"

That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

Write for the Facts

RAY ALTER

3251 N. Western Ave. — Chicago, — Tel. BOUlevard 9406

ATYDA!

TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpiak, Sav.

1945 W. 47th St. Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Puikiausia, Patogiausia Piknikams Vieta

Willo-West Grove

(A. BUCHAS, Sav.)

German Church Rd., Willow Springs, Ill.

Tai yra puikiausia ir parankiausia, naujai moderniskai įrengta ir lengvai privažiuojama Piknikams bei visokiems išvažiavimams vieta ir išrenduojama labai prienamomis sąlygomis.

Taipgi užlaikome puikią lietuvišką užėgą.

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai priėnamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.

3700 So. Spaulding Ave. — Chicago, Ill.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA.

Tel. Lafayette 2584.

Liuposos Valandos Pasiskaitymai

Lietuvių Kultūrinis Judėjimas Pradžioje Pereito Šimtmečio

Pastangos Atgaivinti Lietuvių Kalbą ir Poeziją

Buvo tai seniai. Dar prieš šimtą su viršum metų. Tai vadinamoji senojo Vilniaus universiteto gadyne. Universitetas tada uždėjo ryškų antspaudą visos Lietuvos kultūriniam gyvenimui. Įsteigtas dar XVI amžiaus pabaigoje, universitetas XIX amžiaus pradžioje pasiekė savo klestėjimo viršūnę.

Jis viršijo kitas to meto Rusų imperijos aukštąsias mokyklas ir prilygo geresniuosius Vakarų Europos universitetus. Nebuvo naujos minties ar srovės Europos kultūriniam gyvenime, kuri nebūtų atspindėjusi ir Vilniuje. Patys lenkai pripažįsta, kad Vilnius tada savo moksliniu lygmeniu viršijo tiek Varšuvą, tiek ir Krokuvą.

Kylant visame krašte kultūrai, bendro Lietuvos visuomenė ir jungėsi į įvairias draugijas. Antai, Vilniuje steigėsi Labdaros draugija. Draugija neturtingiems mokiniams šelpti, Medicinos draugija ir kt. Visoje Lietuvoje paplito pusiau slapta masonų organizacija, kurios 6 ložės buvo Vilniuje, o po vieną — Raseiniuose, Gardine ir kitur.

To meto Lietuvos kultūros centras, aišku, buvo Vilnius. Čia buvo universitetas, čia spausdinamos knygos, laikraščiai. Vis dėlto, buvo ir mažesnių kultūrinių centrų provincijoje. Antai, Zemačiuose irgi buvo savotiškas kultūrinis sąjūdis. Žinoma, Zemačiai ne prilygo Vilniaus moksliniu atžvilgiu: nebuvo čia mokyty profesorių, nebuvo garsių literatų; betgi vienu atžvilgiu Zemačiai tada viršijo Vilnių, butent, savo lietuviškumu.

Tarp zemačių vis atgijo garbės tėvų ir liežiuvis — ne be reikalo rašė tada Simanas Stankevičius. Ir tikrai. Tada daug susirado Zemačių se literatų, kurie rašė lietuvišką poeziją, tyrinėjo ir tobulino lietuvių kalbą, domėjosi savo kraštu ir jo istorija, rūpinosi lietuviškų knygų leidimu. Dionizas Poška, Antanas Klementas, Leonas Uvainis, Jonas Kobeckis, Vladimiras Gadonas, kun. Antanas Savickis, kun. Juozas Varkolevičius, Silvestras Valiunas, Kajetonas ir kun. Kiprijonas Nezabitauskai, kun. Bonaventuras Gailevičius, kun. Kazimieras Vizgirda, grafas Jurgis Plioteris, Simanas Stanevičius ir dar eilė kitų — visa tai rodo, kaip stipriai buvo pasireiškęs anuo metu lietuviškasis sąjūdis Zemačiuose.

Jis ypač išryškėja, jei palyginsime XIX amžiaus pradžios ir XVIII amžiaus Lietuvos kultūros gyvenimą. XVIII amžius tai tikri lietuviškos dvasios ir apskritai kultūros nuopuolio laikai. Musų literatūra buvo visi sumenkus — viena kita religinė knygutė, parašyta nerupestingai, labai bloga kalba, dėl gausybės barizimų ne visados musų val-

stiečiui net lengvai supranta — tai ir viskas. XIX amžiuje kaip tik matome reakciją prieš tą nustumimą.

Musų rašytojai pasišauna sukurti lietuvišką poeziją, parodyti, kad tuo atžvilgiu lietuvių kalba gali prilygti kitas kultūrinės kalbas. Daukantas, pavz., rašė: „Taygy kad mokslas yr gudribe gymynes ira amžina yr wysu didžiaue garbe, dielkogi Lituwey yr Zemaytey ne gal stengty, idant dasiktum ta layptą szwisibes, ant kurio zszyskielē kytas gymynes? užwys, jog kwina gal pelnity garbe, ne tiktay winu kardu, bet yr pacziu mokslu“.

Tad jei XVIII amžiui pakako maldaknygių ir giesmių, tai XIX amžiaus literatai ne tik imituoja lenkų poetus, bet ir siekia poezijos viršūnių, pvz., Poška verčia Vergilijaus Eneidą, Ovidijų; Giedraitis — Torkvato Tasso poeziją.

Musų literatus skatino darban didelė savo gimtosios kalbos meilė. Kaip gi galima niekinti lietuvių kalbą ar jos gėdytis! Juk ji tokia graži, juk ja ir musų garbingieji kunigaikščiai kalbėjo! Poška kartą piktai šukteri:

Lietuviai ir žemaičiai,
Ar galvijai esame,
Argi tėviškos kalbos
Niekad nebmokėsime.

Taipgi jau ir pereitam šimt metų lietuvių kultūrinis gyvenimas buvo bepradedas išsijudinti. — V. Maciunas.

Už Jurelių, Už Marelių

Liaudies Daina

Už jurelių, už marelių
Nusnigo, nulijo,
Su jaunuoju bernuželiu
Zodeliais dalinoms.
Taria motina dukrelei:
Nežadėk jam nieko,
Neduok žiedo, nei vainiko,
Nes jis to nevertas.
Tegul nenakvoja;
Palydėk per kelius laukus.
Tegul namo joja.

Ar Atspėsit Kokia Kalba Čia Rašyta?

Jeigu jus esate geras kalbų žinovas, taj atspėkit ką reiškia šios eilutės:
Mila Laima Dieva meit,
Nac dzieminu darinat:
Teic dziesminas, dziedi pati
Par jaunim, par veciem.
Taj pavyzdys latviškos liaudies dainos. Lietuviškas vertimas yra sekantis:
Miela laima Dievo dukra,
Eikš dainelių kurti:
Apie jaunus, apie senus.
Sakyk daineles, dainuok pati.

Panašumo yra daug tarp tų dviejų kalbų. Bet neapsipazinusiam sunku suprasti kokių rūšis lietuviškus išsireiškimus.

Phone CALuet 4258

BANIS STUDIO

Lietuvis Fotografas

Darbas Garantuotas, Sąlygos Prieinamos.

3200 S. Halsted Street

Iš Sandaros Centro

Lapkričio 7 d., per sekr. J. Arlauską gautą Sandaros 7tos kuopos So. Bostone narinės duoklės sekantiai:

V. Balčius	\$1.60
J. Jakštas	2.00
S. Janulionas	1.60
J. Sinkus	.80
S. Kontautas	2.40
P. Jaktubėnas	2.40
K. Prakapas	.40
S. Aliukonis	3.60
Wm. Taruška	1.60
V. Janulevičius	1.20
M. Sinkus	2.40
V. Kirmelavičius	3.00
Viso	\$23.00

Taipgi gauta už Sandarą — prenumerata už 2 metus nuo J. Radzevičiaus, iš Ansonia, Conn.

Ačiū jums draugai sandariečiai už neužmiršimą ir savo Centro.

Chicagos SLA. Veikėjų Siulomi Kandidatai į SLA. Pild. Tarybą

Visi Gero Velijanti Organizacijai Nariai Prašomi už Juos Balsuoti

V. LAUKAITIS, Prezidentu
V. KERSEVICIUS, Vice-prez.
N. VINIKAS, Sekretorius
J. BACUNAS, Iždininku
S. MOCKŪ ir
J. BRAZAUSKĄ, Iždo glob.

DR. S. BIEŽI, Doktoru kvot.
Susivienijimo gerovė ir ateitis reikalauja šiokių tokių permainų. Todėl atiduokime savo balsus aukščiau išvardintiems asmenims.
Chicagos SLA. Veikėjų Komitetas.

Vienu Užsimojimu Jie Sukėlė \$200 Lietuvos Žmonių Šelpimui

Lietuvos Prez. A. Smetonos Atsilankymas Pittsburghe

Prez. A. Smetona apsilankęs Pittsburghe, lapkričio 9 d. ir kalbėjo Lietuvių Piliiečių Svetainėje. Su juomi sykiu atvyko Sv. Valstijų atstovas Lietuvai p. Owen J. C. Norem ir adv. A. Olis. Svečius pasitiko stoty P. Dargis ir P. Pivarunas ir juos nuvežė į Webster viešbutį. Vėliau atvyko adv. E. Schultz su savo žmona, poni B. Pivarunienė ir poni P. Dargienė. Papietavę jie nuvyko į svetainę, kur laukė daug publikos.

Programą pradėjo komiteto pirmininkas P. Dargis ir tolesnį vadovavimą pavedė P. Pivarunui. Pirmtiniu kalbėtoju buvo p. Owen J. C. Norem, kuris atpasakojo bolševikų invaziją į Lietuvą. Adv. A. Olis, iš Chicagos, gražia lietuvių kalba nušvietė kas yra daroma Lietuvos atvadavimui ir nurodė reikalingumą šelpti ištremtuosius. Po jo kalbos buvo renkamos aukos. Rinkėjais paskirti: p-lės Bukutės, p-lė Kelmickaitė, p-nė Dargienė ir p-ni Pivarunienė. Joms prigelbėjo p. Radžius, p. Zinkus, p. Virbickas ir kiti.

P. Pivarunas aukavo \$10., adv. A. Olis \$6 ir du centu, C. K. Pikielis \$6., J. Grajuskas \$6. p-lė Sutkaitė \$5. p-ni R. Virbickienė \$5., D. Kalėda \$5 adv. E. Schultz \$5., J. Yurks \$5., P. Dargis \$4., M. Vita-

ras \$4., A. Kudis \$4.00.
Po du dolerių: W. Astoras, V. Čepaitis, p. Labuckis, G. Budrik, V. Rukas, J. Rogers, p. Bukutė, M. Burčienė, p. Navadelskis, F. Radžius, G. Eoung, Mr. ir Mrs. Kamarauskas.

Po vieną dolerį: — V. Valkauskas, W. Sadauskas, J. Sadauskas, J. Petraitis, J. Jablonskis, F. Gutauskas, A. Kaulakis, J. Virbickas, Anna Millan, P. Praus, J. Šikšnienė, B. Lapeika, P. Marmokas, Anna Gutauskas, A. Kurauskas, J. Gedraitis, Mrs. Glass, J. Shurmaitis, J. Linikas, P. Kasparavičius, A. Gramba, Mrs. Gramba, Mrs. Akelaitis, J. Tamulaitis, V. Bacevičius, J. Zinkus, Miss Sole, F. Gedrimas, Mr. Perovice, J. Morakunas, J. Astrauskas, J. Kelminkas, V. Slančiauskas, Mrs. Postello M. White, p. Lasutis, J. Plukis, T. Miškus, J. Barauskas, A. Sarpenskas, J. Norris, P. Nobodas, V. Vizbara, J. Nobara, J. Bikinaitė, Mrs. Šerkšnienė, J. Tarutis, V. Čepaitis, S. Bykin, A. Pra-

naitis, Mr. Katiliavas, J. Vaišnoras, Mrs. Pivarunas, J. Kinčeris, Miss Bakutis, Mrs. Dargis, Mr. Burnis, J. Baltrunas, J. Biržietis, A. Žilinskas, Mrs. Bimba, O. Brazdienė, K. Miškinė, O. Triška A. J. Mičiulis, J. Mikėnas, Ad. Norkus, J. Stone, J. Janulis, M. Maškaičunas.

Paskutinis kalbėjo Lietuvos prez. A. Smetona, kuris nurodinėjo kaip kaimynai diktatoriai pradėjo laužyt savo sutartis su Lietuva. Pirmiausia Hitleris pareikalavo Klaipėdos, o paskiau Stalinas pagrobė visą Lietuvą. Nenorėdamas legalizuoti pavergimo ir priešindamasis smurtui jis atpleido Lietuvą ir pateko į šią šalį. Dabar kiek jis galės, darbuosis paliuosavimui Lietuvos iš vergijos. Jo ištikimimu, kaimaimės demokratijos šalininkai, tuomet Lietuva vėl bus nepriklausoma.

Publikos buvo pilnutėlė Lietuvių Svetainė. Svečiai tą patį vakarą išvažiavo į Chicago.

— J. Virbickas.

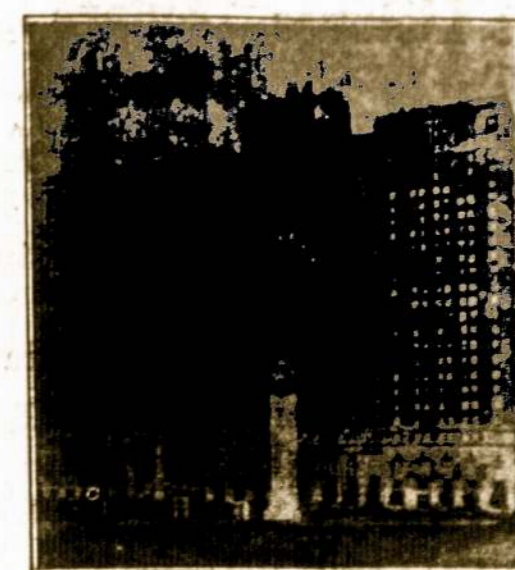
Rakandų Krautuvėj

— Aš anoj savaitėj nusipirkau Liudviko XIV lovą, bet ji man yra pertrumpa. Ar ne-

galėtumet atmainyti jos ant šių dienų lovos?

Skaitykite "Sandarą"

Užkvietimas

Stevens Hotel

Atskrend vanagėlis, per žalią girelę, Atneša mums visiems linksmutę žinėlę.

Kalakutketverge, per Padėkos Dieną, Būsime Stevense visi alei vienas.

Jus, Margutis kviečia į gražiausią vietą, Bet namie, jūs gerai pavalgykit pietus.

Mes jums krėsim špous, dainų pridainuosim, Bet užkąst, išsigert, uždyka neduosim.

"Fifty cents" mokėsit jei ant "viškų" sėsit, Jeigu apačioje — kvoterj pridėsit.

MARGUČIO METINIS PARENGIMAS

Thanksgiving Dienoje

Lapkričio-November 20 diena

Programo pradžia FSCJ v. v.

Įžanga: 55c., 83c., ir \$1.10.

Naminiai Ergeliai

Vyras pareina namo po vidunakčio, Žmona ima jį barti:

— Kur taip vėlai slankioji?
— Tai nėra dar vėlai.
— Ką tu man pasakoji?
Juk laikrodis rodo veik antrą valandą...

— Tai ką, ar tu laikrodžiui tiki daugiau negu savo vyrui?

MARGUTIS

"DIENZODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADZIO, 1932 1450 Kil. — 10-TI METAI

WHFC

Sekmadieniais—1 val. popiet Darbo Dienomis—9:30 v. v.

• PENKTADIENIAIS
• ŠEŠTADIENIAIS
7 val. vakare

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—

DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3212 So. Halsted Street Šaukitel. VICTory 0066

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKU kur gausite greitą ir teisingą patarimą.

2259 W. Cermak Rd.

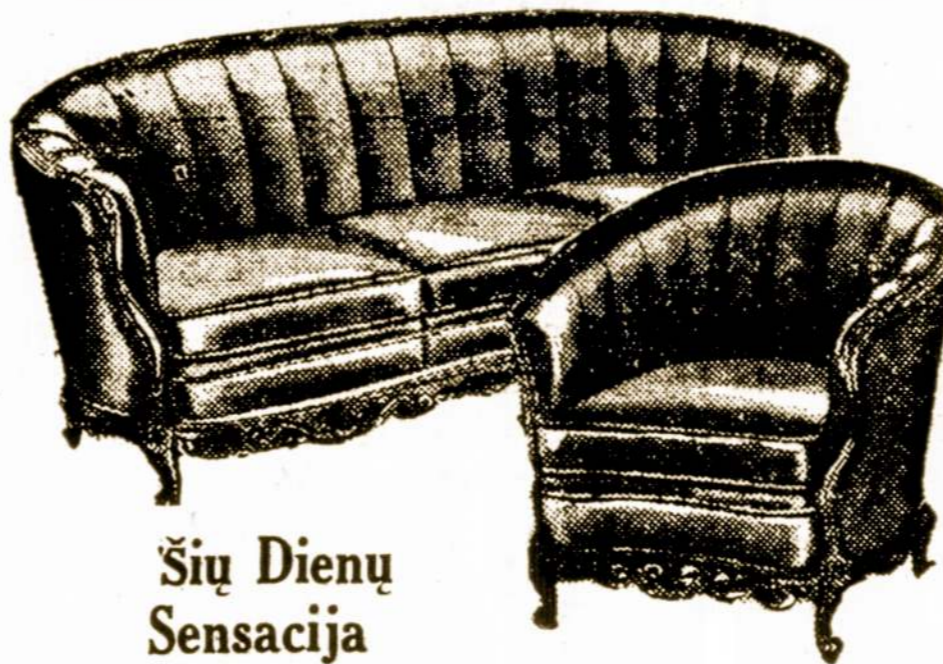
Tel. Monroe 0808

PROGRESS KRAUTUVEJ

DIDIS RUDENINIS

Išpardavimas

Puikiasias Prekes Siulo Mažiausiomis Kainomis, Geriausiomis Sąlygomis

Šių Dienų Sensacija

Šis Gražus Naujos Mados su Mohair dengtas Parlor Setas vertės \$150.00 Progress Krautuvė parduoda tik už \$69.50

\$90.00 vertės gražus, nauji seklyčiom setai \$59.50

\$9.00 vertės garantuoti Lovom Springsai \$6.95

\$50.00 vertės gražus, naujos mados 9x12 kaurai \$37.50

5-kių dalių Chrome Breakfast Setas tik \$37.50

\$55.00 naujos mados porceliniai gesiniai pečiai \$39.50

\$17.50 springsiniai matrasai \$10.95

\$350.00 pilni 4-rių kamb. įrengimai naujausios mados, viskas reikalinga dėl namų už \$198.50

Naujos Mados Zenith 1942 metų Midget Radio \$18.95

9x12 gražios kljankės \$3.49

5-kių Kambarių Parlor šildytuvai tik po \$39.75

Pilnos mieros, didžiausi. Kombinacijos Pečiai po \$129.75

4-rių Kambarių Aliejum kurenami šildytuvai po \$39.50

Lengvi Išmokėjimai

DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENUS BALDUS

Šis pasiūlymas geras tik šių savaitę. Pasinaudokite!

3222-24-26 South Halsted Street

NETOLI 32-ROS GATVES CHICAGO, ILL.

Chicagoje

Palaimintos Lietuvos Draugija Turės Metinę Vakariene

Šia šeštadieny, Lietuvos Au-
ditorioj įvyksta metinė Pa-
laimintos Lietuvos Draugijos
vakariene nariams ir svečiam.
Pradžią 7 val. vakare. Laikė
programos kalbės teisėjas J.
T. Zuris ir "Sandaros" red. M.
Vaidyla. Paskiau bus šokiai.
Ši draugija yra atlikusi lietu-
vių tautinėj dirvoj daug svar-
bių darbų ir todėl užsitarnau-
ja mūsų visų paramos.

Pinigus Skaitė Dvi Dienas

Kai surinktus lietuvių "tag
day" pinigus nuvežė į First
National Banką, tai du vyrukai
juos skaitė porą dienų. Mat,
tai buvo centai, nikeliai, dešim-
tukai ir taip toliau. Kas ne kas,
bet jau bankas nelaukia kitos
rinkliavos.

Atvežė iš Michigan Skrynias Obuolių

Šiomis dienomis Chicagoj
lankėsi p-nas Geo. Rimkus su
savo dukrele Alfina iš Michi-
gan valstijos. Jiedu tai atliko
labai pavyzdinę darbą, atve-
ždami nekaltų berniukų bro-
lijai porą skrynių obuolių. Da-
bar brolijos "kukoriai" laužo
galvas kaip iškepti iš tų obu-
lių pajus. Mat, gaspandinė, ku-
ri jiems pirmiau virdavo, pa-
metė juos ir prisirasė prie
Graičiuno partijos.

Bandė Pamegdyti Adomą - Pateko į Beprotnamį

Juozas Gedutis, 633 W. 48
St., grįždamas iš vidurmišio
dienos metu, pasiekė 33 gat-
vę ir Wallace. Čia jis nusiėmė
visus drabužius ir pradėjo bė-
ginėti nuo vieno namo prie
kito. Pagaliau jis įsilaužė į J.
Geringer butą, 3212 S. Lowe
Ave. ir čia apdraskė dvi mo-
teriškes.

Policija jį greit pagavo ir
pasiuntė į psichiatrinę ligoni-
nę ištirti jo protą. Gydytojų
nuomone, jam truksta vieno
"sulo".

Zodis demokratija yra su-
dėtas iš dviejų graikiškų zo-
dių: demos — liaudis ir kra-
tija — piliečių teisės, valdžia.

Nutarė Išleisti P-ną Owen J. C. Norem Knygą Apie Lietuvą

Suvienytų Valstijų atstovas
Lietuvai p-nas Owen J. C.
Norem yra parašęs 300 pus-
lapių knygą apie Lietuvą. Jo-
je tilpsta labai daug įdomios
medžiagos, ypačiai amerikio
nams. Todėl Lietuvos Nation-
al Relief Komitetas nutarė iš-
leisti tą veikalą, su paveiks-
lais ir žemlapiais. Išleidimas
kainuos apie pora tukstančių
dolerių.

Surado \$1000 Vertės Pavogtų Daiktų

Policija pagavo plėšikų gen-
gės lyderį Juozą Kuzmą,
Bridgeporte, ir apkrėčiusi jo
butą surado 1000 dolerių ver-
tės įvairių pavogtų daiktų. Bet
tai dar ne viskas. Manoma,
jog toji gengė turi kitas slė-
pimo vietas. Toji gengė api-
plėsdavo krautuves.

SUVALKIEČIŲ CHORAS DAINUOS SIAME KONCERTE

Neseniai susitvėręs Suvalkie-
čių choras pirmą syk pasiro-
dys platesnei Chicagos lietu-
vių publikai sekmadieny, lap-
kričio 30 dieną, Dariaus-Girė-
no svetainėj. Jis dainuos San-
daros 100 Moterų Kuopos
šaukiniame koncerte.

Chorui vadovauja žinoma
muzikė p-ni Solomeja Čer-
ienė. Ačiu jos pastangoms šis
choras smarkiai pažangiuoja
meno srity. — N. N.

SLA. 6-to Apskričio Konferencija

Šiam sekmadieny, lapkričio
16 dieną, Gramonto svetainėj,
4535 S. Rockwell St. įvyksta
SLA. 6-to Apskričio konferen-
cija. Pradžią 1 val. po pietų.
Konferencijoj dalyvaus ir at-
vykęs iš New Yorko susivieni-
jimo sekretorius Dr. M. J. Vi-
nikas.

Margučio Vakarų Bus Lapkričio 20 dieną

Padėkavonės Dienoje, "Mar-
gutiš" ruošia iškilmingą vaka-
rą, Stevens viešbučio didžiam
"Ballroom", kur tilpsta penki
tukstančiai žmonių. Komp. A.

Vanagaitis su savo padėjėjais,
artistais ir muzikais gamina
šaukinią programą, kuri virš-
siantį visas kitas.

Neužilgo Suskambės Jiem Vestuvių Varpai

Dviejų žymių Jaunuolių
Sutuoktuvės

P-LĖ ELEONOR MAZEIKA

JONAS EVARAUSKAS

Duktė žinomo laidotuvių
direktoriaus p. Stanley Maže-
ikos — p-lė Eleonor Mazeika
pradžioj ateinančių metų, sau-
sio 10 dieną, susituoks su Jo-
nu Evarausku, iš Brighton Pk.
Vestuvių puota įvyks Dariaus-
Girėno svetainėj.

Paaikino

— Kas yra arčiau: Europa
ar mėnulis?
— Mėnulis.
— Del ko taip manai?
— Del to, kad mėnulį gali
matyti, o Europos ne.

Ispudingas Pokilis V. Sholiui Pagerbti

Buvo Daug Garbingų Svečių ir Kilnaus Upo.

Bendrį Ispudžiai Iš Šio
Nepaprasto Įvykio.

Kaip jau žinome, pereinam
trečiadieny, lapkričio 12 die-
nį, Sandaros 25 kuopa, pri-
gelbstint Lietuvos Demokratų
Lygai, buvo surengusi šaunią
puotą pagerbimui aukščiausiai
iškilusio jauno Amerikos lie-
tuvio Viktoro Sholio, kuris bu-
vo atvykęs į Chicago paviešė-
ti pas savo tėvus.

Visų dalyvių nuosprendžiu,
tai buvo viena išpudingiausių
pramogų. Puotoje dalyvavo
Chicagos miesto majoras E.
J. Kelly, Suvienytų Valstijų
atstovas Lietuvai p. Owen J.
C. Norem, Lietuvos konsulas
Chicagoje p. P. Daužvardis,
teisėjas J. T. Zuris, pašto vir-
šininko padėjėjas Chicagoje,
lietuvis B. Smardack, ir daug
kitų.

Kalbos Ir Sveikinimai

Po vakarienes, programą
atidarė rengimo komisijos
pirm. p. F. Platkauskas ir
toastmasterių pakvietė "San-
daros" red. M. Vaidylą. Ta-
me momente atvyko ir miesto
majoras Edward J. Kelly. Mu-
sų garbės svečias Viktoras
Sholis pats perstatė majorą
Kelly gražioje kalboje. P-nas
Kelly nupiešė p. V. Sholio pa-
sižymėjimus ir jo gabumus,
pradedant nuo reporterio ir
baigiant iškilimu viešame A-
merikos pasauly.

Paskiau kalbėjo Lietuvos
konsulas Chicagoje p. P. Dauž-
vardis. Kai buvo perstatyti
Viktoro tėvaj p-nai J. Sholiai,
visa publika juos širdingai pa-
sveikino. P-nas J. Mackevičius
pasakė trumpą, bet gtvą kal-
bą. Teisėjas J. T. Zuris pakvie-
tė kalbėti p. Owen J. C. No-

rem, Liet. Demokratų Lygos
pirm. Al. Kumski, poros vie-
tinių amerikoniškų laikraščių
redaktorius ir p. Paul Salti-
miera.

V. Sholio Kalba Buvo Ispudinga

Paskiau vakaro vedėjas per-
statė Sandaros 25 kp. pirmi-
ninkę p-nią B. Varasiene, adv.
A. Olj, "Draugo" atstovą kun.
D. Ciniką, "Naujienu" redak-
torių Dr. P. Grigaitį, SLA. se-
kretorių Dr. M. J. Viniką,
p-nią Oną Kirienę, p-nią D.
Kuraitienę. Vėliau kalbėjo ir
pats garbės svečia p. Vikto-
ras Sholis, lietuviškai ir an-
gliškai. Jo kalba buvo ypatin
gai graži ir turininga. Jis pa-
žadėjo ir toliau gelbėti Lie-
tuvai atgauti savo nepriklau-
somybę.

Muzikalę programą dalį iš-
pildė dain. A. Brazys, p-ni O.
Biežienė ir J. Byanskas. Pa-
baigoj buvo sugiedoti Ameri-
kos ir Lietuvos himnai. Visa
ši programa buvo gyva, išpu-
dinga ir trumpa. Reikia ati-
duoti kreditas mūsų šeimini-
kėms p-niai R. Platkauskienei,
p-niai Šliažienei ir kitoms už
puikią vakariene. P-ni Ona
Kirienė buvo svečių priėmi-
mo "chairmanu" ir tas parei-
gas atliko kuopuikiausiai. Bu-
tų daug ko dar parašyti apie
ši įvyki, bet tą paliksim ki-
tam kartui. — Alfa.

Atminčiai Išsivežė Iš Namų ir Radiatorius

SLA. valdomas namas prie
3120 S. Emerald Ave. neturi
geros "liukės". Prieš kiek lai-
ko sveikatos komisinerius iš-
varė vieną šeimą del to, kad
sąlygos nebuvo higieniškos, o

ADVOKATAI

VYTAUTAS TARUTIS
— ADVOKATAS —
3133 So. Halsted Street
Tel. CALumet 6877
Val. 11—2 dienų ir 4—8 vakaro.
134 N. La Salle Street
Room 2014 Tel. STAta 7572
3149 So. Halsted Street
Tel. VICTory 2679

Phone Central 1824
A. A. SLAKIS
LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697
LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

OLIS IR VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Penkėdėlio, Sereijos ir
Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

darbas kitas rendauinkas iš-
sikraustė, pasiimdamas radia-
torius, švietimo prietaisus ir
kitokius dalykus. Dar gerai,
kad paliko bent sienas.

Pabaiga Šio Mėnesio Bus Apvainikuota Gražiu Vakarų

Sandaros Moterų 100 Kuopos
Koncertas Lapkričio 30-tą

Jau galim jums šį bei tą pa-
sakyti apie ateinančią pramo-
gą Dariaus-Girėno svetainėj,
lapkričio 30 dieną. Tai bus tik-
ras margumynų vakaras. Lin-
ksma komedija, solistai,
juokdariai, choro dainavimas,
kanklininkas su savo patrio-
tinėm inspiracijom ir paskiau
šokiai. Visa tai bus vykusiai
sukombinuota į vieną progra-
mą.

Lietuvis Kontraktorius
NAMŲ STATYTOJAS
GEO. BORCHERT
6539 So. Ashland Ave.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. ik. 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4
ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3387
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienų ir — 7 iki 9 vak
Iškyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytas
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 vakarais.
Sėkmadieniais: 9 iki 12 val. rytas
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6660 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6669

Jeji nori, kad lietuviai but sti-
prus, tai paremk savąją spau-
dą!

Pirm virimo vištos mėsa,
ištrink ją iš viršaus su riekū-
te citrinos. Tas padarys pauk-
štieną minkštą ir pilną skys-
timo.

Skaitykite "Sandarą"

ED. W. BAKS
REAL ESTATE — LOANS
Insurance and Builderis
Esu šiame biznyje 20 metų.
Pagelbėju gauti visokias pas-
kolas; statau namus, mainau
juos ir parduodu.
Visais real estate reikalais
kreipkitės į
Ed. W. Baks
4472 Archer Ave.
Tel. Virginia 1109
CHICAGO, ILL.

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557
DR. J. MOCKUS
LIETUVIS DENTISTAS
3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6-8:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

YARDS 4787
DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1830

Phone VICTory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARDS 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARDS 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 85th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061
Dr. Joseph Kella
Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį

L Aidotuviiu Direktorius

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE

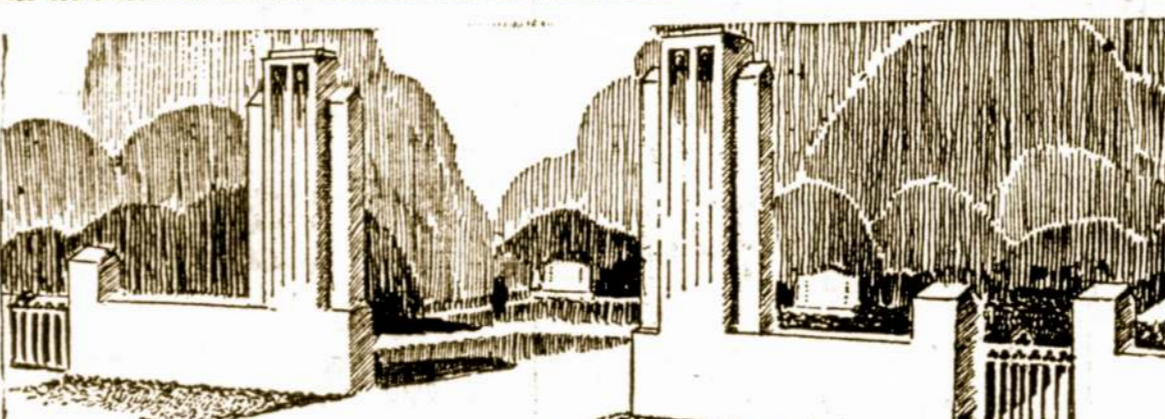
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose
Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programus Antradienio ir šešta-
dienio rytais, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties
(1480-K) su Povilu Šaltimieru

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancij Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 So. 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

A. M. PHILLIPS

3307 So. Litaanica Avenue YARDS 4908

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 WEST 18TH ST.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAZEIKA

3819 So. Litaanica Ave. Phone Yards 1183